

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 150. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Kedd, november 26.

A háboru.

Írta: dr Kalmár Barna.

Bécsnek a talpa alatt ég a föld: indítson-e háborút vagy ne indítson? Nek imenjen-e egy téj háborúnak, vagy ne menjen neki? Szerbia ugyan villásreggélire is kevés volna az osztrák-magyar monarchiának, de Arany János Toldija szerint az eldobott kő: ki tudja, hol áll meg, kit hogyan talál meg?

Mert ha mi megtámadjuk Szerbiát: nem lehet tudni, hogy nem támad-e ránk Oroszország? Az orosz támadás azonban casus belli volna Németországnak, mint a mi szövetségeseinknek, de ugyanaz volna Franciaországnak is, mint az oroszok hű szövetségeseinek. Olaszország ugyan a papiroson velünk van, de ez a szövetség a jövő év tavaszán lejár s ha Oroszország látja, hogy a zavarosban Dél-Tirolra és Istria félszigetére halászhát: hát könnyen ellenünk fordulhat. Angolországról tudjuk, hogy benne van a hármasszövetség — hármasszövetségében, — tehát szintén ellenünk van.

Katonailag számításba veszik azt is, hogy ha most mennék neki az oroszoknak, azt játszva vehetnék le, mert Oroszország csak négy-öt hónap alatt bírja hadát fölvezetni, tavaszig azonban evvel könnyen elkészülhet, s akkor már nehezebb lesz vee bírni. De itt a téj az ő minden hadi nyomorúságával s ha Oroszország hadaival elvanulna előlünk: ugyan mit

csinálnánk mi a három-négyezer kilométeres hőmezőkön? Ott a legvitézesebb hadsereg is nagy Napoleon sorsára juthatna.

Mindezt azonban Szerbia is nagyon jól tudja, de tudja különösen Páris, a Balkán legravaszabb, mindenféle hájjal megkent diplomatája, s éppen ezért mer packázni Béccsel: gyere csak nekem — ha mersz. Mert Szerbiának minden cselekedete azt bizonyítja eddig, hogy provokálja a háborút, s egyenesen azt akarja, hogy a kettős monarchia fegyverrel támadjon rá, Arra az eldobott kőre számít, amely: nem tudni hol áll meg, kit hogyan talál meg!

Azonban a mozgósítástól csak órák válnak el. Vége-hossza nincs a katonai vonatoknak, amik szállítják a katonákat és a municiót a déli határra. Boszniába és Hercegovinában ma már százhatvanezer ember tanyázik állig fölfegyverkezve. De ez mind nem elég s tekintve Bosznia és Hercegovia szerb lakosságát: legalább is élmillió ember kell mozgósítani a kis Szerbia megfenyítésére.

Háboru pedig a kis Szerbiával három dolog miatt lehet:

Először is a monasztiri és prirendi osztrák konzulokon esett sérelem miatt, amelyek a nemzetközi jog szerint csakugyan a népjogok megsértésének tekinthetők. Kétségtelen azonban, hogy ebben a kérdésben Szerbia teljesen elégtételt fog szolgáltatni, mert hiszen ha szolgáltat is: ezzel még Szerbia újjáról nem fog lesni az arny kaarikagyűrű.

Ez a konzuli kérdés Szerbia kalkulációjában se nem szoroz, se nem oszt.

Másodszor háboru lehet Albánia miatt. — Kétségtelen, hogy Albánia függetlensége a kettős monarchia érdekében áll. Egy erős és független Bulgária és egy független Albánia oda lent a Balkánon Ausztria és Magyarországnak ugyanazt a szolgálatot tehetik a szlávok ellen, mint Törökország, sőt talán még jobbat. Amde Szerbia Albániáról lemondott s ebben inkább az olasz nyomásé az érdem, aki Albániát szintén független országnak akarja, mert gazdaságilag a maga körébe inkább vonhatja így — mintha Szerbiáé volna.

Harmadszor háboru lehet az adriai kikötők miatt. Háboru lehet, de nem lesz. Nem lesz, mert Szerbia meg fog elégedni Ószerbiával, a novibazári szandzsák egy részével (a másik része Montenegrónak jut) és Albánia északi részén egy a tengerhez vezető keskeny csikkal. Hiszen olvashatjuk, hogy Medua és Alessio csak a szerbeké lehet — csak ne csináljanak ott hadi kikötőt. Ebbe pedig Szerbia annál inkább bele fog egyezni, mert iszh husz esztendő előtt nem lesz abban a helyzetben, hogy ott hadi kikötőt és flottát teremthessen magának. Meg fog elégedni a szerény kereskedelmi kikötővel.

De ezt aztán megkapja, ebbe — kellemlenül ugyan — de már Bécs is beleegyezett. Hó van hát a háborura az ok?

A Befejezés.

Az «Uj Debreczen» eredeti tárcája.

És a szegény, megcsalott léry ott áll ha lotthalványan csendes boldogsága szédült ol-tára előtt és körülötte egyszerre elsötétült minden. Szemkötve vele a csábító dacos, kihívó tekintettel nézett rá és elszántan várta a történeteket. Ahogy a régi kereszények varták a római cirkusz lenevadait, melyeket szétmarcangolásukra szabadtított rajuk a pogány tyranus. Ilyen regényes helyzetben lótván magát, nem is akart, meg nem is készült védekezni, ha ez a megcsalt, kijetszött léry most rá akar na rohanni, hogy mefojtsa őt, hát itt állott, fojtsa meg.

A szobában vértagyasztó csönd van. De lenne inkább láрма, mondanék a nyomorultak, hogy nem igaz semmi: sem igaz, nem esett tolt az asszony becsületén. Tiltakozónak hangos szóval a léryszat ellen, amely ellenük vall, tagadják ei a szörnyű bünt és ha elkövették, esküdejnek meg rá, hogy ártatlanok ők és vétek nélkül valók.

De ehelgett vértagyasztó csönd van. Az asszony sápadt kétségbeeséssel kuporog valahol a dívány sarkában, az a másik pedig, annak nincs mentegető szava. A híszegő asszony ura, hogy rommá látta omlani képzelt boldogságát, a rombolás felfedezésének első iszonyatos percében ököllbe szorulni érzi a kezét. A szemé különös lánggal lobog. Talán az örület lángja már ez.

Inádtá ezt az asszonyt és buta dolog,

hogy elvesztette, most még öjültebben szereti. Lesujtson-e hát borzasztó karja a hitvány asszonyra, akit... nos, akit gyalázatosan is imád

Barkos Bélát, aki egész lelkével emélt a témájába, az éjjeli szerkesztő türelmetlen szava rezzentette fel irásából.

— Hát mi lesz, Béla? Kész lesz-e már azzal a tárczával? Szeretném leadni. A szerzők már fél óra óta várnak a kéziratra.

Bakos rágyújtott egy cigarettára és megnézte óráját.

— Csak türelem! Tíz perc múlva meg lesz.

A szerkesztőség fölöttébb bőbeszédű és gonosznyelvű tagja, aki sebtiben áttutotta időközben a Bakos asztalán heverő, sűrűn telerőt t kutyanyelveket, évödni kezdett vele:

— Remélem doktorkém, elégtételt szolgáltatás mádj a megsértett térti becsületének és megölöd a csalárd asszonyságot.

Bakos moslyogva felelt:

— Nagyon sajnálom, hogy egy gondolaton kell lennem veled, de ez egyszer már csak így fog történni. Hát ha valami nagyon érdekel!

— Isten ments! Olyan nagyon nem!

— Mégis, hogy igazad legyen, a csalárd asszonyság — igenis — meg fog halni.

— Ezt vártam tőled, barátom. Ime, így érvényesül az orvos az irodalomban. Még itt is csak ölni tud.

A szerkesztőség csendes derűtséggel honorálja a gonosz megjegyzést, amely azonban Bakost csöppet sem hozza ki flegmájából.

Tíz percet engedélyeztem magamnak a tárcza befejezésére. Ennyi idő alatt nem érek rá elmésebb befejezésen törni a fejem. Most pedig eredj a pokolba, hadd irom már meg azt a befejezést.

És kezébe veszi a tollat, hogy halálra szánva az asszonyt, a megsértett jogrendet helyre állítsa.

Ebben a pillanatban hosszú, türelmetlen csillogással megszólal a telefon. Bakos lusta, vontatott orrhangon beleszó a beszélőbe:

— Halló! Ki beszél?

Lihegve, remegve felel egy női hang.

— Doktor ur? Maga?... Jöjjön az Isten szerelmére kérem, jöjjön hamar. Borzasztó szerencsétlenség történt. Csak jöjjön kocsiba és jöjjön, amilyen gyorsan tud.

— Ez Marosiné hangja, — konstátálta magának Bakos. Vajjon mi történhetett náluk? Gyorsan magára vette a kabátját és csendesen odaszólt az éjjeli szerkesztőnek:

— Halaszthatatlanul el kell távoznom egy féi órára. Bocsáss meg, visszajövök rögtön, a hogy végztem és befejezem a tárcát. Valami nagy beteghez hívnak, gondolom.

A szerkesztő beleegyezőleg bólintott és Bakos sietve távozott. A sarkon kocsibaült hogy jökor érkezhessen még esetleg.

A kocsiban aztán ráért azon tűnődni, hogy miért hívja az asszony oly sürgősen? Csak nem tudta meg tán a szegény Marosi, hogy a felesége megcsalja őt egy színészzel? S ha úgy volna! Atkozott dolog, csak nem játszódik

A tél előtt.

Szépen megyünk a télnek!

Valami különös félelem és remegés fogja el minden évben különösen a szegényebb néposztályt az ős végén. A tél előtti félelem. A nálunk, mint valami mesebeli sárkány, szedi mindig az áldozatait, de még sohasem akadt olyan Szent György lovag, aki ezektől az áldozatoktól és ettől a — sárkánytól megmentette volna az országot.

Szinte szereimök azt mondani, hogy a téltől való félelem alaptalan, túlzás, és ha a mi gazdasági viszonyainkkal tisztában vagyunk, akkor be kell látnunk, hogy bizony nem alaptalan, nem felületesség, nem túlzás és rövidlátás, hanem az igazi helyzetnek tiszta szemmel való meglátása.

A mi országunk népességének gazdasági állapota és anyagi helyzete olyan, hogy rendkívüli kiadásokat nem bír el. Nemcsak a munkásosztály, hanem a középosztály is krajcárra kiszámított budget-vel dolgozik. De ez a krajcárra kiszámított budget beválik nyáron, ősszel, tavaszszal és csődöt mond télen.

A fűtés, a világítás olyan hatalmas összegre nő meg télen, a ruházkodás annyival drágább, az étkezésnek az összege annyival megnő, hogy még a legkonszolidáltabb élő, legpontosabb legtakarékosabb család is a tél beálltával — egyszerre deficitel kezd küzdeni.

A téltől való félelem nem alaptalan és egyike azoknak a problémáknak, amelyeket csak igazán nagy göddal és sok hozzáértéssel lehet és kell megoldani.

Mert meg kell oldani. Nem lehet egy nemzet élete igazán nyugodt és rendszeres, ha egy évenként elkövetkező természeti tűnemény, — a hideg, a tél az életébe zavart hoz. Azok az intézmények, amelyek a téli nyomort enyhíteni akarják, melegedő szobák, ingyen kenyér kiosztó hely, ingyen tej osztogatás, népkonyha — mind csak egy-egy részét, sőt talán csak egy-egy apró problémáját oldja meg a nagy probléma komplexumnak.

Csak egy módja van a végleges megoldásnak. A kereseti viszonyok javítása. A drágasági pótlék rendszere, amely ma az egész országban uralkodik teljesen használhatatlan valami.

Használhatatlan azért, mert csak pillanatnyi javulást okoz, és mert sohasem biztos, hanem egyékekn vagy intézmények jó akaratától függ.

A kereseti viszonyok javításának általános szükségét mindenki és mindenkor hangoztatja, de talán sohasem hangozatható jobbkor, mint ilyenkor tél előtt, amikor a tél rettenetes letelelései elől való félelem — amelyhez most még egy háborús eshetőség rémei is hozzájárulnak — foglalkoztatja a kedélyeket.

Hogy a kereseti viszonyok javítására milyen intézkedéseket kellene tenni, ez a kérdés már egész más rubrikába tartozik.

A politika.

Kinos bizonytalanság. Végleges rendezés.

Legyen vége a kinos bizonytalanságnak. Ez a boldogmonarchia nem kevesebb, mint 3 kormánnyal rendelkezik, van két külön kormány, egy osztrák és egy magyar. A tetejében pedig van egy közös kormány és mégis, ha azt nézzük, ami velünk és körülöttünk történik, akkor arra a tudatra kell ébrednünk, hogy dacára annak a bőségnek, melylyel kormányok dolgában rendelkezünk, ez a monarchia egyáltalán nincsen kormányozva.

Az osztrák kormány működéséhez nincsen semmi közünk és hogy mennyiben felel meg annak, a mit egy jó kormánytól várni lehet, azt bizzuk az osztrákokra.

Annál több közünk van azonban a közös kormánnyal, nevezetesen a külügyminiszter működéséhez. A külügyminiszter kontárságát mi épp úgy, sőt még sokkal jobban érezzük, mint osztrák szomszédaink. A legrosszabb külügyminiszter is annyira jó mindenesetre van, hogy az osztrák érdekeket mindenkor és mindig a magyar érdekekkel szemben előbbrevalónak tartsa. Van azonban esetek, amikor a külügyminiszter egyáltalában nem képes a monarchia érdekeit akként érvényesíteni, ahogy kellene. Ez a bizonyos esets ajnosan, éppen most állt be, amikor leginkább volna szükség eredményes külpolitikára. Ugy áll ma a helyzet, hogy egész

Európa nevet az osztrák-magyar diplomácia világraszóló kudarcain. komikus kapkodásain és százalmas tehetetlenségén. Egyetlen egy kérdésben sem volt képes eredményt elérni, tárgyi és személyi dolgokban szenvedett csufos vereséget és végül belekapaszkodott Albánia függetlenségébe és azt kinevezete a monarchia életérdekének.

Hát hogy mennyire életérdeke a monarchiának Albánia függetlensége, azt igazán nem tudjuk, hogy nekünk életérdekünk, az, hogy ezek az örökös balkáni zavarok egyszer és mindenkorra és végérvényesen véget érjenek. Ennek a végleszámolásnak pedig most érkezett el az ideje. Nem bánjuk mi, ám nevezék Albánia függetlenségét a monarchia életérdekének, vagy mondjanak ki akármit, csak azt akarjuk, — hogy végleges rendezés történjék.

Ne maradjanak függő kérdések, ne tegyenek el semmit félre, ne huzzanak-hajasszanak, hanem álljanak oda, ahová kell és csináljanak végleges rendet.

Nem vagyunk háboru-pártiak. Ha eddig talán háboru-pártiak lettünk volna, úgy látva azokat a borzalmakat és mérhetetlen károkat, melyek most a balkán-háboru nyomában járnak és akár a győzelmes, akár a legyőzött seregeket, mint sötét felhők kísérik, feltétlenül békepártiakká kellene lennünk. Azonban, ha vélasztani kell az olyan béke között, mint a mostani, mely egyenlő a legkínosabb bizonytalansággal, — vagy egy háboru között, akkor bármennyire is háboru-ellenesek vagyunk, mégis a háboru mellett kell döntenünk. Az olyan béke, mint a mostani, — elviselhetetlen. Az egész gazdasági élet a szó teljes értelmében megbénult. Örökös fenyegető bizonytalanságban élni nem lehet. Tessék tiszta lépést teremteni, akár jobbra, akár balra, Gyors és végleges rendezésre van szükség. Ha el lehet ezt érni békés eszközökkel, annál jobb, ha azonban a békés eszközök elégtelenek, akkor döntsen a fegyver ereje végezze feladatát a hadsereg, amely elég erős arra, hogy érvényt tudjon szerezni akaratának.

Detektiveket

Debreczennek

A tulterhelt rendőrség.

Szinte hihetetlen az a tény, hogy Debreczenben, ebben a 100.000 lakosságú városban nincsenek detektivek, hanem csak egy néhány polgári ruhába öltözött rendőr és rendőrbiztos végzi a nyomozásokat. Aki figyelemmel kíséri az újságok hírovtait s aki esetleg figyelemmel kíséri azt is, hogy mennyi büntény, legyen az kicsi vagy nagy, marad megoldatlanul szinte megint hitében a közrend iránt. Debreczen ma ott tart a büntények statisztikájában, hogy minden napra esik három-négy bűnügye a rendőrségnek. Ez a nyomozó közegek létszámához képest horribilis nagy szám. Tessék elképzelni, hogy egy megtörtént büntény, melynek a rendőri nyomozáshoz szükséges első adatai is hiányoznak, milyen nehéz munkát ró a rendőrségre Emberi szempontból mérlegelve is, már szinte lehetetlen így a rendőrség helyzete. Ha pedig a közbiztonság szemüvegén át nézzük a dolgokat, akkor a mi szempontunkból, a közönség szempontjából azzal a fontos kéréssel léphetünk elő, hogy a lehető legrövidebb idő alatt orvosolni kell ezt a dolgot.

Az a sok kiderítetlen büntény, melyeknek aktái porosan hevernek a rendőrségben, a legélesebb argumentumok erre nézve. A bűnözők

le most előtte az a tárcában megirt tragédia, amint az imént dolgozott.

— Az ördögbe is, — mondta magában Bakos, — ha olyan cinikus ember volnék, a milyennek a barátaim tartanak, most örülnöm kellene, ha úgy van a dolog, hogy éppen kapóra kapom ma a tárcámhoz a befejezést.

— És — fűzte továbbra gondolatait Bakos — tegyük fel, hogy a férj csakugyan megtudott mindent. A dolog bizonyára véres kenyértörésre került. Különbben miért hívatnának engem?

Nem ért rá tovább gondolkozni, mert megérkezett a Marosiék kapuja elé.

Az előszoba ajtaját maga Marosiné nyitotta ki előtte és amikor belépett Bakos, görcsös sírásba tört ki az asszony és egy pillanatig szólni sem tudott. El-elcsukló hangon mondta el aztán, hogy a férje alig egy órával eelőbb öngyilkosságot követett el. A mellette lőtt és most haldoklik. Egy óráig se él talán. Bakos némán követte az asszonyt az ebédli szobán át a kis szalonba, ahol Marosi Adám az öngyilkosságot elkövette.

Az ebédlőben valaki eléje jött és kezét nyújtotta neki. Az operette-színház tenoristája volt.

— Ah, úgy látszik, — dörmögte magában Bakos — jól sejtettem, hogy itt valami olyanféle dolgok történtek, amiknek jobb lett volna titokban maradniok. És szegény Marosi Adámnak igazán lehet, ha úgy talált, hogy három között ő méltó leginkább a meghalásra. Hát minek is élne ezután tovább?!

— Asszonyom, — mondta az orvos, — nekem itt már semmiféle dolgom nem lehet. Én csak konstatalhatom majd néhány percz múlva a szomorú ténytet.

Az asszony fájdalommal borult a kihűlő testre. Valahonnan az étellenes házból zongorahang hallatszott a szobába. Valami bakos kuplé volt.

A haldokló egy kissé felemelkedett s hűtlen asszonyának engesztelően nyújtotta oda a kezét.

— Nagyon szeretlek.

A színész ott állt némán az ablak felé fordulva, a nő meg a haldokló ura előtt térddepelt és csókolta a hocsénatot nyújtó kezét.

Az orvos pedig csendesen bezárta Maros Adám szeméit.

Egy óra múlva még Bakos ott volt a szerkesztőségben és nagy sietséggel dolgozott a tárcá sáppadt volt és kezében reszketett a toll.

A tréfás kedvű kolléga pedig ugyanacsak csodálkozva olvasta másnap az újságban a tárcá végét, hogy a szegény megcsalt lény nem ölte meg hűtlen nejét és nem gyilkolta meg a csábítót sem, hanem — agyonlőtte magát, miután a hitvány szszonának előbb... megbocsátott.

— Szép, szép, — mondta később Bakosnak, de hát nincs benne igazság. — Az életben nem szokott ez így történni.

Látóvaló azonban, hogy ez a befejezés valamiképpen az igazságot is megközelíti.

K. F.

világában, igaz, előnyösen hat az a tudat, hogy ritkén és nehezen kerülhetnek hurokra. Persze z egyszerűsége csábítja az embereket a bűnre. Tehát a morális oldalát vizsgálva a dolgoknak, minden különösebb felfüggetlés nélkül megvilágíthatjuk a szomorú tényeket. Ha eseteket keresünk, azok is bőven akadnak. Itt vannak például a kisebb-nagyobb lopások, melyeknek elkövetőiről még csak halvány fogalma sem lehet a rendőrségnek. És ezeknek a kinyomozása speciálisan a detektívok dolga. A rendőrtisztek túl vannak terhelve irodai munkával s legfeljebb privát passzióból látnak hozzá egy-egy nyomozáshoz. Erre pedig nem lehet alapozni Debreczen közbiztonságát. Tessék az illetékes fórumoknak csak egy keveset gondolkodni ezeken az érdekes dolgokon és könnyen megismerik közbiztonságunk fogyatékosságát.

Vér befűlt szerelem.

Borzalmas cigánydráma.

A közeli Nyiresen a faluvégi cigánysoron véres dráma játszódott le. Töle van romantikával ez a történet a szép cigánymenyecséről, akinek csókjára deli egények sóvárogva vágytak. A szép asszony azonban az urát szerette. Végre is az udvarlók erőszakkal éjnek idején ejtették meg az asszonyt.

Az ölelésnek ahlál volt az ára és a szép asszony gyilkos férjnek nehéz rablilinc csörög. Nyiresen egy sátorlaja táborcigány tanyázik. Az egész tanyán úgy látszik a legszebb asszony Darczi Pintye felesége. Mindössze husz esztendő, sugar termetű, ringó dereku menyecske. A legények a másik falu határából is jártak utána. Pintye felesége a csavargó urát egy világerért sem csalta volna meg.

Inkább visszavonultan élt, a szellős kunyhó tájékról alig mozdult el és csak kis gyermekével foglalkozott.

Két legény, Lázár Tivadar és Papp Lőrinc bomlott legveszedelmesebben Pintye asszonya után. Mikor Pintye elkalandozott otthonról, ott termetek az asszonynál és ostromlóják szerelmeikkel. Eredménye az ostromnak nem lett és tegnap este a szerelmes legények haditervert eszeltek ki, hogy az asszonyt hatalmukba kerítsék. Elhatározták, hogy éjnek idején behatolnak Pintye putrijába, ahol az asszony egyedül alszik gyermekével. És aztán lesz, ami lesz.

Éjjeltájban végre is hajtották a tervet. Előbb sorsot húztak, hogy kié legyen először a szép asszony csókjá. A sors Lázár Tivadarnak kedvezett, aki fellegyerkezve lopódzott a sátorba. Egy dorongot vitt magával, hátha ellenkezésre talál, vagy a férj meglepi.

Lázár Tivadar zakatoló szívevel huzódott a szép asszony fekvőhelyéhez. Darczi Pintyét meglelte a kis gyermeke aludt. Az éjjeli látogató felkeltette az asszonyt, akinek ijedtében elállott a szava s önkéntelenül menekülni próbált.

Nem lehetett. Papp Lőrinc, Lázár cinkostársa most az asszonyra rohant és ártalmatlanná tette, úgy, hogy a bestiális merénylő nem talál eljenzésre.

Az izgatott küzdelemre fölébredt a gyermek és sírni kezdett. A gyermek sírásra fölébredt a kunyhó mögött alvó Darczi Pintye; aki vászvilával rontott be.

Akit először talált Papp Lőrincet, addig

üfötte-verte, amíg véres fejjel, cettelenül öszsze nem rogyott. Ötven seből vérezte és pár per. alatt meghalt. Lázár közben menekült. Eggyenesen a csendőrhöz sietett és jelentést tett az esetről. A csendőrség nyomban megjelent a színhelyen és a gyilkos férjet tartóztatta.

A házasság alkonya az Egyesült-Államokban.

A házasságok száma az Egyesült-Államokban, mint különben sok más országban is, egyre apad a lakosság gyarapodásához arányítva. Ennek okát a nők aránytalan nagy számában vélték megtalálni. Ezt a magyarázatot azonban megdöntötte a legutóbbi népszámlálás, a mely szerint az Egyesült-államokban 8.933 millió házasságtalan asszony és 1256 millió házasságtalan férfi van és így az agglégények vannak többségben.

A statisztikai adatokból tehát nem tudhatjuk meg, miért nem akarnak házasodni az Egyesült-államok férfiai. A statisztika különben más-más vidékeken különböző adatokat mutat fel. Így például a nyugati államokban 129 férfire 100 nő esik és ennek az a magyarázata, hogy sok agglégény a keleti államokból a nyugati államokba vándorol. A népszámlálás azt is kimutatta, hogy az Egyesült-államokban sokkal nagyobb az özvegyasszonyok száma, mint az özvegy férfiaké. Míg Európában az özvegyek többnyire újból megházasodnak, ezt az Unióban többnyire csak az özvegy férfiak szokták megtenni és ilyenkor is a legritkább esetben vesznek el özvegyasszonyt. Ez utóbbi körülménynek az az oka, hogy a nők sokkal fiatalabban házasodnak, mint a férfiak. Száz házasuló férfi közül egy van, ki még huszadik életévét nem töltötte be, viszont a nőknel e számarány 11 és felet tesz ki.

Ehhez a viszonyhoz természetesen bevéndorlottak számaránya is hozzájárul, amennyiben sokkal több köztük a férfi, mint a nő. De a bevéndorlattaktól eltekintve is 103 férfi esik 100 nőre. A legnagyobb a férfifölösleg Seattleban, ahol minden korhatárban a viszony 137:100. A nagy városok közt is kettő van: Philadelphia és Baltimore, amelyben a nők vannak többségben, de a különbség itt csak 449.

Ha a házasságtalan nők számát összehasonlítjuk a házasságtalan férfiakéval, akkor azt látjuk, hogy csak Baltimoreban vannak a nők többségben, de a különbség itt csak 449.

A többi városban az agglégénye több. Így Newyorkban 617.000 házasságtalan nő van és 712.000 agglégény; az arány Dostonban 101:7106, Chicagóban 251:33, Saint-Louisban 89:7109, de ha nem városokat, hanem az államokat tekintjük akkor a különbség még nagyobb és ebből azt lehetne következtetni, hogy a nőknek a házassági reményeik igen nagyok. Montanának 92.000 agglégénye van és 26.000 férjtelen nője, Oregonnak 141.000 55.000 ellenében és a rekordot Nevada tartja, ahol 22.508 agglégény eszik 4411 házasságtalan nőre. Az arány tehát 5:1.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Farizeusok.

Kiamil pasa üzent valamit Európának. Keserű igazságokat, amelyeket senki megszívlelni nem fog, legkevésbé azok, akiknek címére a török kormány elnöke azokat eljuttatni igyekszik. Az üzenete csupa vád Európa ellen s a nagyhatalmak elzéggyelhetnék magukat, ha a cinizmusuk, a folytonos képmutatás és hazudozás nem fosztotta volna meg őket már régen a szegyenkezni tudás lehetőségétől. Így hát csak mosolyogni fognak az ősz nagyvezér keserű igazságain, na meg azon is, hogy a török nagyvezér a világtörténelem ítélőszékét emlegeti s az elé citálja a nagyhatalmakat.

A Balkánon gyilkos háború folyik, az emberek ezreit pusztítják s elpusztítanak mindent, ami eddig a kultúra szolgálatában állott. Mindezt Európá, a kultúra fátylavívője a felelős. A hazug, a farizeus, a kulturát hirdető s kulturátlanságot terjesztő Európa. — Nem így mondja ezt Kiamil pasa, de így érti. És igaza van. Európának csak egy szavába került volna s a Balkánon most nem folyna széles patakokban a vér. A háborút nem akadályozta meg, hadd pusztuljon a Balkán kulturátlan népe s hazug jelszavak mögé burkolózzon, amikor a kultúra szent nevében a prédára leső népeket rászabadította egy aggyongyó-tört, agyonzaklatott ember ványadt testére, a melyből mindenki le-leszakít egy-egy darabot. Ez is a civilizáció, a numanizmus és az igazság nevében.

Kiamil pasa, kedves, naiv ember ön, a mikor a képmutató Európának a humanizmust és igazságot emlegeti. Annak ugyan hiába prédikál ilyesmire. Európa nagyhatalmai szeretik a humanizmust, meg az igazságot, de csak addig, amíg ez a szeretet megegyezik az ő érdekeikkel.

Kiamil pasa mindeztideig nem ismerte az ilyen törzsökös és karakterisztikus európai szokásokat. Most már ismeri. A most lezajlott események megtanították őt és országát arra, hogy Európát mindig csak önös érdek irányítja tetteiben. Amíg a státuskvó felett meg az érdekeinek, addig annak minden körülmények között való fenntartását hirdette, aztán minden körülmények között való fenntartását hirdette, aztán minden átmenet nélkül kiadta Törökország feldarabolásának a jelszavát.

Debreceni riportok.

A hozomány sampion.

Egy fiatalemberről beszélünk, akinek sem a nevé, sem a foglalkozását nem fogjuk elárulni, hogy ő a legkitünőbb hozomány-zsoké Debreczenben. Élénk és mozgalmas társadalmi szerepet játszik, de nem a vagyonából, hanem a remélt hozományból, amelyre lovagol és amelyre hajtvadészatot rendez.

Ez a fiatalember legutóbb nap-nap után megjelent a Hungáriában, ahol beleakaszkodott a bankdirektorokba, rávetette magát az újságírókra és különböző nevek alatt betelofonált a szerkesztőségekbe, mindenütt és mindenkit ezzel a kérdéssel zaklatta:

— Kérem, mi van Albániával?

Végre is feltűnt valakinek az ifjú hozomány-champion érthetetlen érdeklődése és megkérdezte:

— Mit akar maga tolyton Albániával? Talán értékpapirjai vannak és azokat félti?

— Nincs nekem kérem egy szakaszjegyen kívül egyéb értékpapírom.

— Talán van valakije Albániában, vagy a háboruban és annak a sorsa érdeklí?

— Nem. Majd megmagyarázom önnek, — felelte őszintén az ifju. Ha Albénia függetlenítve lesz, akkor bizonyosan Pesten is létesítenek egy albán konzulátust és akkor ha csak az alkonzuli állást is megkapom — ez már huszezer koronával több hozományt jelent!

HIREK.

— **A kamara elnöki tanácsa** ma délután ülést tartott. Az ülés tárgya a december 5-iki közgyűlés napirendje volt.

— **Debreczen postapalotája.** Minden végtelenségig vége szakad egyszer s így az is megtörténik, hogy a debreczeni postapalota felépül. Háromemeletes épület lesz, a mai posta helyén, a Piac-utca derekán. A postaminiszter nem fogadta el az üzleti sor érdekében tett kifogásokat, a posta is egyike lesz azoknak a létesítményeknek, melyek a Piac-utcán megszakítják és megromtják a forgalmat, homlokvonalan boltok nem lesznek. Ha a bürokrácia egyszer valamit kitervel és kirajzol, nincs azon hatalom, mely változtasson rajta. Az utolsó órában még egy kombináció merült fel, mely esetleg mégis változást okozhat, ugyanis a Batthyány-utca 7. sz. házat ajánlották fel megvételre a postakincstárnak. Ha a vétel megtörténne, akkor a posta két utcára nyúlna s a Piac-utcán esetleg hely maradna üzleteknek is.

— **A Debreczeni Első Cipőgyár,** melyet a Nagymagyaralföldi Bank finanszírozott, a mostoha pénzügyi helyzet s a bank felszámolása folytán, mint tudjuk, csődbe jutott. A csődvagygon el szokott kállódni s utána a családosszú időre bántortalanná szokta tenni a hasonló vállalkozások iránt érdeklődőket. Ez a kis gyár igen jó felszereléssel, kényelmes elhelyezkedéssel s üzletileg ügyesen és sikeresen dolgozott, fejlődött is. Száz munkása volt, köztük sok kisiparos, akik most munka nélkül állnak. A kamara lépéseket tett a miniszteriumban s az Orsz. Központi Hitelszövetkezethöz, hogy nem lehetne-e szövetkezeti alakban életre keltetni a vállalatot. Szávay titkár tárgyalta ez ügyben s bizonyos reményekkel tért haza.

— **Protestáns-estély.** A Hittanszaki Önképző-Társaság folyó hó 30-án protestáns estélyt rendez a következő műsorral: 1. Tehozzad közelebb... Angol ének Matontól, férfikarra átdolgozta Mácsai. Előadja a Főiskolai énekkar. 2. Megnyitó. Tartja Bányai Lajos szénior, a HÖT. elnöke. 3. Kiss József: Agota kisasszony. Szavalja Horváth Margitka urleány. 3. Bariton szóló. Éneklj Jénossy Aladár ur, püspökladányi kántor. 5. Beszéd. Tartja: Kiss Ferencz ur theol. tanár. 6. Csokonai: Hamar követje a tavasznak. Zenéjét szerző Haydn. Atirta Mácsai. Vonósnégyes kísérettel éneklj Pánczél Jenő hittanhallgató és Soós Jenő joghallgató. 7. Kiss József: Részlet a Jehová-lól Szavalja Czeglédy Emánuel hittanhallgató. 8. LXXVII. Zsoltár közének. Az ünnepély kezdete este 5 órakor. Számozott ülőhelyekre a jegyek előre válthatók Csáthy könyvkereskedésén.

— **A postások revolvere.** Ismétellen előfordult, hogy a közigazgatási hatóságok a törvényhatóságoknak a fegyverviselésre vonatkozó szabályrendeleteire támaszkodva, a m. kir. posta alkalmazottaitól is, lökényt a postamesterektől azt kívánta, hogy szolgálattelvő közegek részére fegyverviselési engedélyt szerezzenek be. A posta- és távirdaigazgatóság most értesítette a postahivatalokat a belügyminiszter határozatáról, mely kimondja, hogy a forgópisztoly a postaszolgálat körében éppen olyan felszerelési tárgy, mint aminő például a rendőr szolgálati pisztolya vagy a csendőr fegyvere. Ott tehát, ahol a közbiztonsági viszonyok indokolják, a postaalkalmazottak revolverrel való ellátását nem lehet fegyverviselési engedélyhez kötni.

— **Hölgy zenekar a Magyar Király-kávéházban.** Feéhrváry Margit személyes vezetése alatt Puskás Otília cimbalom szólólista közreműködésével. Hauserl Károly karmester.

— **Aranypénzek bevonása.** A szegény ember sok mindent észrevesz, ami a gazdagnak fel se tűnik. Így például többek között azt is, hogy mostanában a lehető legritkábban lehet aranypénzt látni. Igaz, hogy rendes körülmények között sem lát a szegény ember tuisokat, de a mai viszonyok között e tünei mégis kombinációkra késztet s már kész is van a vélemény, hogy az aranypénzek fokozatos eltűnének az oka a háborura vezethető vissza. A kinek van, eldugdossa az aranyat, amely mindig biztosabb a papirospénznél s állítólag az Osztrák-magyar bank is nagymennyiségű aranypénzt vont bea forgalomból. Mert ki tudja, mire ébredünk fel holnap.

— **A kisvasvillázott végrehajló.** Nem éppen kellemes fogadtatásban volt része Balogh József Biróság végrehajtónak okt. 30-án Vámos pérczen, amint azt a mai napon az ügyészségnéz beadott feljelentésében ismertette. — Vincze Bálint vámospércsi lakosnál végrehajtást eszközölt s amidőn munkáját elvégezve, felzárkította az udvaron tartózkodó Vinczét a jéggyőlönyv aláírására, ez szitokra fakadva vas vilét regadott s a menekülő végrehajtó után dökta, úgy hog ycsak a becsapódó kapuajtó mentette meg a végrehajtót attól, hogy a vasvilla meg nem sértette. Az erőszakos gazda ellen a végrehajtó dr. Térey Sándor ügyvéd utján a mai napon megtette a feljelentést, amelyhez képest az ügyészség az eljárást megindította.

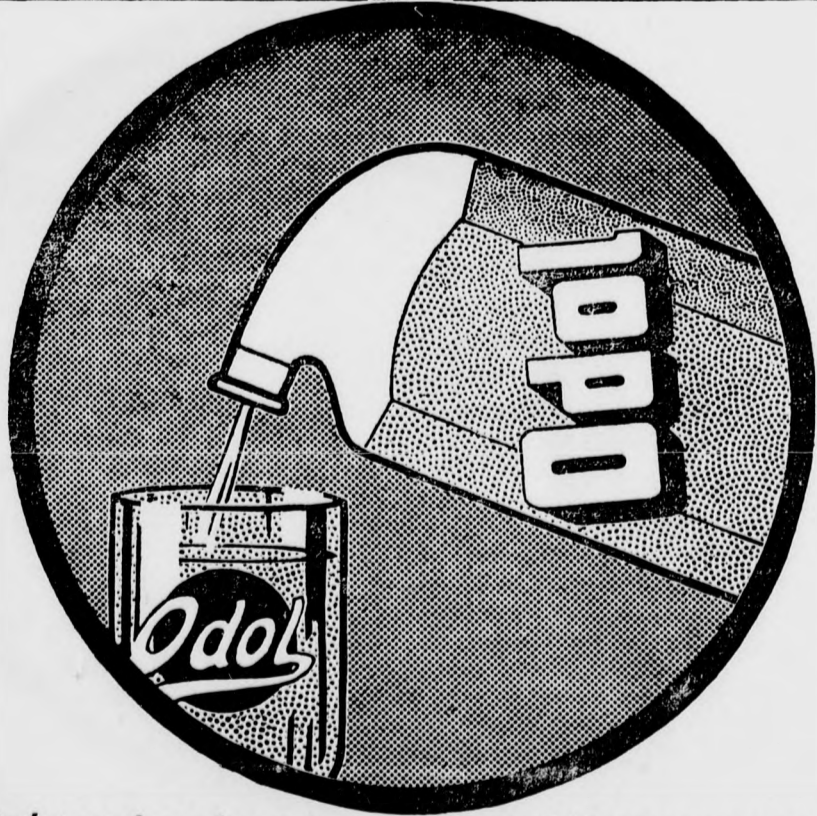
— **Hirek a törvényszékről.** Több könnyű testisértés, becsületsértés ügyét tárgyalta ma a debreczeni törvényszék Hoffmann József elnökelete alatt. — Horváth Károly még május 18-án a lencséház előtt egy Kovács Ilona nevű kisleányt úgy arculított, hogy a falnak esett és egész véres lett az arca. A járásbíróság a vádlottat 50 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. A törvényszék ezt helybenhagyta, azonban az ítéletet a novella értelmében felülgesztette. — Harangi Sándor és Bón János szoboszlói parasztemberek aszántótdőn valami csekélység miatt összeveszték és eközben Harangi Sándor Bán Jánost úgy megütötte egy bottal, hogy az 8 napon belül gyöggylő sérüléseket szenvedett A szoboszlói járásbíróság szeptember 8-án Bán Jánost ezért 40 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. A törvényszék ezt az ítéletet helybenhagyta. A vádlott felebbezett. — Kulcsár Jánosné azt állította f. évi július 2-án, a szomszédai előtt, hogy Nagy Lajos az ő tyukját és kacsját szépen megsütötte és elfogyasztotta. A járásbíróság becsületsértésért 50 korona pénzbüntetésre ítélte ezért, amelyet a törvényszék is helybenhagyott.

— **Fogy a halálozás.** Városunkban ez évben üvendetesen tapasztalható, hogy a halálesetek száma a mult évhez képest kevesebb s előreláthatóan nem fogja elérni a 2000-et. A mai nap délelőttjén sem jelentettek be halálozást az anyakönyvi hivatalnak.

— **Rendőri hírek.** A hideg téli idő beálltával mind sűrűbbek lesznek a lopások. Ma is több esetet jejtettek be a rmdőrségn. Így Grünfd Mór Darabos-utca 13. szám aalt lakó felső kereskedelmi iskolai tanuló panaszt tett ismeretlen tettes ellen, ki foyó hó 23-án a kereskedelmi iskola folyosójáról 100 korona értékű, rövid sötétszürke, sávos, szürke prémgalléros és fekete szőrmebélelés kabátját elopta. — Dobó Istvánné, hajduböszörményi asszonynak meg egy debreceni asszony a kenyérpiacon egy darab 3 korona 60 fillér értékű kenyérot csepte el. — Bódogh Zsigmondné, ki a Varga-utca 43. sz. ajatt lakik, panaszt tett ismeretlen tettes ellen ki 11 koronát tartalmazó börpénztárcáját megtalálta és azt a hatósághoz nem szolgáltatja be. A pénztárcában volt még egy Wertheim-akat kulcs, és ceruza is. — Bódogh Zsigmondné panaszt tett még egy másik ügyben is. Ugyanis ismeretlen tettes az udvarából szabadhelyről több ingószágot ellopott — körülbelül 100 korona értékben.

— **Kultura — hiveltbe.** Nagyszalontáról írják: Evekkel ezejött a Polgári Kör négyosztályu polgári leányiskolát létesített. Az idén a valás és közoktatásügyi miniszterium egyenes rendeltére a város átvette az iskolát. Rendszeresített egy igazgatót és négy tanárát állást is a miniszter leiratában értesítette a várost, hogy a tantestület fizetésének nagyobbik részét ő fizeti államsegély címen. A tantestület azután megválasztott, a ténrok szeptember eszénjén meg is kezdték működésüket — de az államsegély még mindig késik. Most már a harmadik hónap vége felé járunk s a tantestület még mindig hitclbe végzi feladatát. Végre is azonban most már megunték a dolgot; az egész testület idegenből jött, privátvagyonu egyiknek se igen van, a hitelük is kifogyóban van, azért most beadványt intéznek a városhoz, hogy előlegezze nekik fizetésük állami kiegészítését, mert így képtelenek tovább hivatásukat teljesíteni.

— **Akik szabadulnak a sorhadl szolgálattól.** Családfenntartói kedvezmény enygerése iránti kérések benyujtsára nézve a m. kir. honvédelmi miniszter a határidőt meghoszabbította. A városi katonai ügyosztály azokat a küknek fiait e kedvezményre törvényes igényt nem tarthatnának ugyan, de különös tekintetbevétel érdemlőnek ugyan, de különös tekintetbevétel érdemlő körülmények miatt a kedvezményt mégis kérhetik, úgy kellően felszerelt kérvényeiket z évi november 30-ig a katonai ügyosztályba beadhatják.

Szép, egészséges fogak alapfeltétele a naponta való Odol száj- és fogápolás. Az Odol ize ki-tűnően frissítő.

— **Uj konzul.** A kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy az Északamerikai Egyesült Államok konzulává Shank. H. Sámuel, fiumei székhellyel kineveztetett.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó 1912. évi november 28-án — csütörtökön — délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat 28 pontból áll.

— **Örgyilkos gazdálkodó.** Az életunság, a halál-avégyás szomorú, sőt ijesztő módon való terjedésének hullámai mindjobban körülvesznek bennünket. Mindenkinek fáj az élet, mindenki mint «teherrel» beszél róla, mindjobban fogy az életizalom, az energia napról-napra több azok száma, akik eldobják maguktól az életet. Szomorú tapasztalat, de így van. S még szomorúbb, még ijesztőbb a kérdés: mi lesz, ha ez tovább így folyik? A hullámok már átcsaptak az egészséges gondolkodásnak ismert, «őserős» jelzővel nevezett földműves osztály köré is, amint azt újabban a ma történt eset is, bizonyítja, melynek részletei a következők: Vértési András 54 éves gazdálkodó ma délelőtt Zöld Jánosnak a tanyáján felakasztotta magát. A megrendítő esetet észrevett tanyabeliek rögtön levágták a kötelet s gondoskodtak a Bethlen-utca 69 sz. alatt levő Ia kárára való szállításáról, mire azonban hazaértek, Vértési már meghalt. Szomorú tettének oka ismeretlen. A rendőrség az ügyben a nyon ozást megindította. «Pusztulunk, veszünk».

— **A Magyar Király-követségben** esténként egy kifundált hölgy-zenekar működik Fehérvári Margit személyes vezetésével. A zenekar egyik kiváló tagja Puskás Otília cimbalom-szó egyik kiváló tagja Puskás Otília cimbalom-szólista Szives pártfogást kér: Husserl Károly karmester és a Magyar Király tulajdonosa.

Világháború előtt.

(Az Entente és az Alliano nagy mérkőzése. — Románia ellenünk. Ujabb török győzelmek.)

Ugy látszik, hogy teljesen telfordult a világ: a hármasszövetség és a hármasszövetség mérkőzésére készülnek. Némi megnyugvást adhat nekünk Németország határozott fellépése, de több, mint valószínű, hogy a nagy mérkőzést így sem kerülhetjük el. A szlávság mindenáron terjeszkedni akar és Oroszország — úgy látszik — nem tér meg a bőrében. Ha csak a jobb komplikációk nem következnek, vére fog borulni Európa...

Románia felől gyanús szelek fujdogálnak. Az oláhoknak Erdélyre fáj a foguk. Jól nézünk ki! Szegény magyar, mi lesz veled? Igazán nem tehetünk mást, minthogy az Alliance védőszárnyai alatt huzzuk meg magunkat.

A törökök, úgy látszik, megemberelik magukat. Még csak most kezdődik az igazi háború. Elkecseregett küzdelem a szláv tenger ellen. A világ nagy uttörői tusára készülnek. — Csak össze ne roppantsanak bennünket, marolnunk magyarokat...

Oroszország készülődik.

Bécsből jelentik: Az orosz mozgósítás befejezés előtt áll. Nagyon elismerése méltó, hogy az orosz kormány a Novoje Vremja beszere spekuláló embereinek riasztó híreit, melyek az Ausztriának küldött ultimátumról, a német nagykövét állítólagos pétervári nyilatkozatairól, stb.-ről szólnak, élesen visszautasítja, mert ezek a dolgok valóban nem igazak. De az orosz kormány azzal a hírral szemben, — hogy a tartalékosok elbocsátását az idén az év végéig elhalasztották, nem kellene magyarizáló keresnie. Mert ez a dolog igaz, így vegyünk a mozgósításhoz való előkészülettel is. Nem csekély feltűnést keltett Nikolajevics Miklós nagyherceg utazása Spalába, mert pillanában a katonai párt azon táradozik, hogy Hartwignak mindent kiélesítő tevékenységét Belgrádban Szasonov miniszter ellenében ténnyegassa. A cár most visszatért Carskoje-

Szeléba és a hadügyminiszter azonnal magához hívatta. Ezt a körülményt úgy magyarázzák, hogy a cár alá fogja írni azt a rendeletet, amellyel huszonnégy hadtestet mozgósít. A mozgósítás előkészületein egy idő óta már nagyon dolgoznak. November 28-ikára fejezik be az előkészületeket. Legelőször a határon levő hadkerületeket állítják hadilábra, a viennai, varsói, kievi és odesszai kerületeket és természetesen a moszkvai kerületet. Azután a Don vidékéről az aktív közkezeledeket a határra küldik, hogy a lovashadosztályokat kiegészítsék. A katonai vonatok végtelen sora szállítja a katonaságot és a hadiszereket a határra. A hadianyag szállítása nagy gondot okoz az ezzel megfizetett hadbiztonságnak. A szolgálatra visszatartott tartalékosok nagyon elégedetlenek, mert nem akarnak a bolgárokért harcolni. A tisztikar azonban nagyon jókedvű és a harci készülődést éppen nem titkolja.

Oroszország a szerb követelésekről

Pétervárról jelentik: Egy nagy tekintélyű orosz diplomata a «Rjecs» munkatársával folytatott beszélgetése közben Oroszország álláspontját a következőkben jellemezte: A publikum ma többet törődik a Balkán-kérdés egyik specifikus részletével, például a szerb Adriai-köztövel, pedig ez a kérdés éppenséggel nem olyan fontos, mint például az egész Balkán-problema megoldása, amely nemcsak általános szláv, hanem részletesen orosz érdekeket is érint. Oroszország természetesen szimpatia a szerbek adriai törekvéseivel és kész ezt a jogos törekvést támogatni.

Románia ellenünk.

Bukarestből jelentik: Az «Universal» hasábjain Iorga egyetemi tanár a következőket írja: «Bulgáriának a háborúban való győzelme nem fogja Romániának a Balkánon való rangját leszállítani. Törökország fölözése révén Bulgária néhány ezer négyszögméternyivel nagyobb lesz Romániánál, de ezzel elért mindent, amit elérhetett. Nemzeti élma beteljesült. Mésként áll azonban a dolog velünk. Ma napig még csak a románág fele él a román királyság jogára alatt. A mi nemzeti területünk tehát a Duna, Tisza és a Dnyeszter között elterülő föld. Tizenkét millió román él ezen a területen, tehát kétszer annyi, mint a lamennyi bolgár a világon. Magyarország nem akar velünk szövetséget lenni és ezt nyíltan megmondja. Itt volna tehát az ideje, hogy mi is nyíltan kimondjuk ezt. El fog jönni a pillanat, amikor Bécs sem fog megharagudni ezért. Így állván a dolog, már most kell hozzáfognunk ahhoz, hogy levonjuk a konzekvenciát abból a szent és örök elvből, hogy minden nemzetnek joga van olyan politikai forma megalkotására, amely a nemzet egészét zérja magába. A szerbek és a horvátok épp úgy itélnék Magyarországról, mint mi. És ha a Balkán-államok mostani szövetsége állandó szövetségé fog átalakulni, a szerbek meg fogják értetni a bolgárokkal, hogy nekik is hozzá kell segíteni ahhoz, hogy a szerbek jogos nemzeti aspirációikat észákon megvalósíthassák. Akkor a Balkán-államok föl fogják szőlitanj Romániát, hogy az új alakulásban az új megillető helyet elfoglalja. Ez az egyetlen módja annak, hogy a Balkán-államok a hatalmas teljes Románia segítségével elzárják Oroszországot és az osztrák és magyar monarchiát a Balkántól, ahol semmi keresnivalójuk nincsen.»

Albánia függelensége.

Belgrádból jelentik: Izmail Kemál bég tegnapi reggel kíséretével Durazzóba érkezett ahol ünnepiesen fogadták. Az albán vezérek tegnapi proklamálták Albánia autonómiáját s erről a nagyhatalmakat is értesíteni fogják, azonban azt hiszik, hogy az autonómia kihirdetése nem fog befolyást gyakorolni az események további kifejlődésére.

A monarchia szándékal.

Bécsből jelentik: Irányadó körökben az a vélemény, hogy Ausztria-Magyarországnak minden körülmények között gondoskodnia kell arról, hogy kereskedelme nemcsak a balkáni államok eddigi határain belül hanem a békekötés után esetleg kibővülő területükön is megtarthassa pozícióját és fejlődhessen, valamint hogy keleti kereskedelme számára a szabad ut Szajonikibe és azontul biztosítva legyen. Ebben egyetelen oldalról sem leht a balkáni államok szabad

gazdasági fejlődése ellen irányuló agresziv tendenciát látni és az Ausztria-Magyarország részéről erre vonatkozólag kívánt garanciákat a balkáni államok az első yorban tekintetbe jövő Szerbia is politikai vagy gazdasági önállóságának legcsekélyebb csorbitása nélkül annál inkább megadhatják, mert Ausztria-Magyarország Szerbia számára az adriai tengerhez való kijutás megnyitása ellen csak annyiban foglal el visszautasító magatartást, amennyiben ezt a célt az Adria keleti partján való területszerzések utján kívánné Szerbia megvalósítani.

Török győzelmek.

Konstantinápolyból jelentik: A bolgár sereg pusztulása a városban nagy örömet keltett. Az ottomán seregek általános offenzióba mentek át.

A jobb szárnyon még egyre folyik a harc. A bolgárok óriási veszteségek hátrahagyásával futnak. A drinápolyi védősereg egyesüni készül a fősereggel, mivel a bolgár ostromló csapatok teljesen szétszűllöttek. A bolgároknak nincsenek nehéz ágyúik, vagy ha vannak, még nem helyezték akcióba, Részükről az ágyuzás eddig csak tábori ágyúkkal folyt, gyalogos hadállások ellen. A törökök balszárnya visszafoglalta Lüleburgászt, ahol a bolgárok sok ezer halottat hagytak hátra.

Színház.

Béti műsor:

Kedden: Sötét pont, vigjék. B) bérlet. Szerdán: Nóra, dráma. C) bérlet. Csütörtökön: Párisi élet, operette. Repriz. A) bérlet.

Pénteken: I Szigetvári vértanúk első felvonása. II. Pröhle Vilmos egyetemi magántanár szabad előadása a török-balkáni háborúról. III. Szenes legény, szenes leány, operett. B) bérlet.

Szombaton: Limonádé ezredes, énekes vigjáték. C) bérlet. Uj bejtanulással.

Vasárnap délután: Hoffmann meséi, operett. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszűnet. — Este kistérlésben: Sarkantyú, színmű.

SZÍNHÁZI HIREK.

Párisi élet. Egy régi kedves ismerőssel találkozik szerdán az operettkedvelő közönség. A «Párisi élet», mely annakidején az egész világot óriási diadallal járta be, színházunk társulata újra életre hozza e hó 28-án, csütörtökön. A reprizben Borbély Lili játsza a bájjos keztyűs-leányt, mely valaha Pálmának annyi dícsőséges sikereket hozott. A többi szerepek Kassay Károly, Falussy István, Bérczi Ernő, Székely Gyula, Szabó Gyula, Máthé Gyula, H. Serfőzy Etel, M. Torday Erzi, Solti Ernő, Csánády Irma, L. Farkas Pál, Vámos Gizella, Szász halmy György kezeikben vannak.

Nóra. Szerdán Ibsennek egyik legnevesebb drámája kerül bemutatásra, melyben Halasi Mariska és Zilahy Gyula fognak művészetükkel fényes sikert elérni.

Sport.

DKASE — DTE: 4:2 Féldő: 1:1. A DKASE. vasárnap mérkőzött Keletmagyarország bajnokságért a DTE-vel, melyből a DKASE. került ki lényeges győzelmével. A KASE. csapata tartalékkal volt kénytelen kiállani. Balla I.-et, a kitűnő jobbszél Zelinger helyettesítette.

A matchet a DTE. támadása vezetibe kezdte az első percekben a KASE. kapuja előtt vannak, de Balla II. és Markovičs, a kiváló back-pár minden támadást ártalmatlanná tesz. A 10-ik percben Dugó megszökik és védhetetlen goolt lő. Ettől kezdve a KASE. erős tempót dikta és néhány perc múlva Oláh bal-szélő beadásából Ruttkay lövi a kiegyenlítő goolt. (Óriási zaj. «Ptu jtró!» kiáltások.)

Ezután a féldő végéig erős tempóban folyik a játék.

Második féldőben a KASE. kapusa lábá-

ban Lengyel megbotlik, a bíró 11-est itél. Gréczy lövi, de Herskovits kivédi, a bíró szabálytalan lövés miatt újra löveti, amit Tolnay goollá értékesít. Ettől kezdve a KASE. belefekszik a játékba és valóságos bombázás alá veszik a DTE. kapuját. Kerekes III. és a bírósági Magyar csak kornelre tudja menteni, melyből Ruttkay kaputát lö. Zelinger befut, centeréz és Krausz lövi a győzelmet jelentő goolt, amit Zelinger csavart lövése 3:2-re szaporítja a gólok számát. Bodnárt 16-oson felül fölvégják, a bíró 11-est itél és azt Ruttkay védhetetlenül belövi. A DTE. ennek léttára nem látó, de emberre megy; egyiket a másik után rugják be, evégett a bíró kénytelen több játékost kiállítani. Nemsokára a bíró a matsch végét jelzi. Ezen győzelmével a KASE. második helyen áll. Jók voltak a KASE.-ban Ruttkay, Kerekes III., Oláh, Balla, Markovits, Herskovits és a tanár ur. Különösen Kerekes III. mutatott feltűnést keltő formát. A DTE.-ben Tolnay, Magyar, és Gréczy voltak jók. Bíró Meravetz, a vidéki bizottságnak a titkára.

Vásári verekedés.

Összevesztok a sátorfelállításnál.

A nagyvásárok nemcsak arra jók, hogy ottan a kereskedő a portékáján tudjon, a közönség pedig a szükségletét beszerezze, hanem arra is, hogy az ellenfelek, a konkurrensok amugy magyárosan jól összeverekedjenek.

Igy történt ez az alábbi esetben is, mely a földesi vásáron történt.

A részletek a következők:

Még május 16-ikán a földesi vásáron a sátorok felállításánál valami miatt összevesztett Kohn Ignác ruhakereskedő a szomszédjával, Herskovits Bernáttal.

A két kereskedő rövid szóváltás után a tetlegesség terére lépett.

Kohn Ignác egy vasfúróval rombolni kezdte a szomszédja sátrát. Mikor azt látta Herskovits Bernát, kocsisa, Surelle János, rögtön a gazdája segítségére sietett.

Az izgatott, dühöngő Kohn Ignác erre a fúróval a szegény kocsisnak esett, és több helyen megsértette.

A megtámadott Surella János nem lépett fel tettejé, hanem csak ezt mondta:

— Jól van, én nem fogom magát visszaütni, madj elvégzi a törvényt!...

A járásbíró Kohn Ignácot 50 korona fő és 10 korona mellékbüntetésre tételte.

Ma délelőtt tárgyalta a törvényszék Hoffmann József elnöksége alatt és a járásbíró ítéletét helybenhagyta.

A vádlott felebbezett.

KÖZGAZDASÁG.

A rétek ápolásának most van az ideje.

Az őszi vetések bevégeztével többnyire pihenőre tér a gazda, holott sok olyan dolga akadna, amelyekből — ha azokat az erős fagy beállta előtt elvégezheti hasznot meríthet. Ha a hőmérséklet 2—3, avagy 0 fokra leszáll, vetni

nem lehet, mert ilyen hideg idő uralkodása mellett a mag csirázásnak amugy sem indul és veszendőbe megy. Szántai ellenben még mindig lehet, tekintve talán a korán reggeli óráktól, s így pihenés helyett helyesebben cselekszik a gazda, ha megszántja ilyenkor azon földjeit, amelyekbetavaszi veteményt akar vetni. A többi termelésnek egyik igen lényeges faktora az, hogy ősszel minden föld fel legyen szántva, szántás után be legyen boronálva.

A másik késő őszi munka a rétek és legelők ápolása és gondozása. Németországban ahol a rétek és legelők rendszeres gondozásban és ápolásban részesülnek, kétszerte olyan nagy terméseket adnak azok mint nálunk Magyarországon, holott régebben amikor Németországban is kaszálták azokat, de sohasem ápojták — nem adtak nagyobb terméseket, mint minő nálunk van. A német gazda azonban soha egyetlen ősszel sem mulasztja el réteit és legelőit megboronálni és műtrágyákkal beszőrni.

A boronálás azért válik nagy előnyére a réteknek, mert a boronával összeszedjük, kiritjük a mohát, a talaj legfelsőbb rétegét meg-hasogtatjuk, s ennek következtében az esővíz is könnyen behatol a talaj mélyébe, amely együttes tényezők következtében a föld alkotó részei nagyobb mennyiségben mállnak el, vélnak vízben oldhatókká, s a növényfejlesztésre, téplálására alkalmassá. Mésrészt az alkalmazott műtrágyával nagy mennyiségű tápláló anyagot juttatunk a talajba, amelyekre annyival is nagyobb szükség van, mert eddig a rétek és legelőkön csak elvittük az ott termet takarmányokat, de soha sem pótoltuk a takarmányul elvont téplálóanyagokat.

Az olyan éléskamara pedig előbb-utóbb teljesen ki fog ürülni, amelyből csak kivesszünk, de soha semmit se teszünk bele. Igaz, hogy a rétek trágyázására az istállótrágya nem való. A hig ürülék is csak higitva volna erre a célra felhasználható, ha ugyan a mi gazdánk a trágyalevet meggyűjtenék. Miután azonban nem gyűjtik meg, nem is lehet azt a rétek trágyázására felhasználni, s így okvetlenül a műtrágyákhoz kell hozzányulnunk, hogy réteink termőképességét fenntarthatassuk.

A rétek trágyázására nem elegendő egyedül szuperfoszfátot használni, mert a rétek kálitrágyázást is igényelnek, s így tehát káliszuperfoszfátot kell használnunk, amely szuperfoszfát és 40 százalékos kálisó-keverékből áll. Ezt a keveréket létesíthetjük 120 kg. szuperfoszfát és 80 kg. kálisóból, vagyis tehát ebből a keverékből 200 kg.-ot kell kat. holdanként kiszórni, s kiszórás után a rétet erősen megboronálni. Ezt a munkát akkor is végezhetjük, amikor már a fagyok beálltak, de még nem olyan nagymérvűek, hogy a déli órákra a föld egy kissé ki ne engedjen. Ha ezen műtrágyázást minden második évben, a rétekboronálást pedig minden évben alkalmazzuk, — úgy biztosan számíthatunk arra, hogy réteink termése állandóan fokozódni fog, s hogy egy néhányszori átrágyázása után termése meg fog kétszereződni, miáltal módunkban lesz állatainkat jobban etetni, vagy nagyobb számú állatot tartani, amelyek több istállótrágyát termelnek, s ezáltal szántóföldünk termőképességét fokozzák.

CSARNOK

A fiu.

Regény.

(6)

— Te, Miska, tán meg kellene etetni?
— Parancsolatjára, tabornok ur; de mit hozzak neki?

— Hát mit? félbolond! Rostályost csak nem fog enni.

Hozz hamar egy pohár tejet.
Miska sietett ura parancsát teljesíteni; de ez visszahívta.

— Megállj! Ha már enni adunk neki,

tápláljuk becsületesen. Hozz egy pohár tejszint.

Miska sietett és dár percz múlva egy pohár friss, izletes tejszinnel kezében tért vissza a szobába. A poharat aztán szépen odatartá a csecsemő szájához, várva, hogy az most a poharat két macokra fogva, milyen ózút fog inni. A tabornok szörnyen boszankodott ez ügy tlen-égen.

— De vén bolond vagy te, Miska: már honnét tudja ez a gyerek, hogy te mit akarsz? Add ide azt a poharat.

Azzal karjára vette a gyermeket és a poharat egész közel tartá ajkához. De ez még mindig nem tudta, mire való az a nagy fehér tenger a szája előtt, hanem sirt tovább, nem mit akít etetni akarnak. Mikor pedig a tabornok a hideg poharat gyengéd erőtetéssel ajkához szorította, akkor nyílt lázadásá vált az addigi passzív ellentállás, és a kis rebellis nem csak fejével, de a két kezével is védekezett támadója ellen.

De a tabornok nem veszté el türelmét; tudta ő, mint kell gyermekkel bánni. Engeztelni kérlelni kezdte a macacs ellen-zegűt: „Nézd kicsikém, légy okos; innod magadnak kell, azt nem teátem meg helyetted. No, légy csendesesen: ha szépen szót fogadsz, katonákat fogsz kapni, egy egész regement huszárt. Ha mind kiiszod, elviszlek koczikázni a szép nagy lovkon, meg az új hintóba. No, no, csak ne kiabálj, légy jó bubí, mert el visz a mumus.

Hasztalan volt minden ígéret, minden fenyegetés, és a tabornok csakhamar kezdé belátni hogy a dolog illetéknég uem megy. A gyermek egyre sirt és még egy csöppet sem ivott az izletes tejszimből. Másként kell segíteni.

Hozz egy kávéskanalat, parancsolá a tabornok iusának.

Miska hozott egy kis kanalat, melynek segítségével gyengéd erőszakkal beétömték a gyermekbe a tejet. Ugy látszik, nem nagyon ízlett neki, mert folyton kiabált, miközben ettették, minek természetes következménye az volt, hogy a tejszin fele a nyaka közé ömlött. Egy kevés azonban mégis jutott rendeltetése helyére, úgy hogy a gyermek végre jóllakott és elcsendesülve ismét elaludt.

Ekkor aztán odafektették a pamlag egyik sarkába és Miska mellé állott vigyázni, hogy le ne essék; a tabornok pedig, mi aki dolgot a legjobban elvégezte, szokott délutáni sétájára indult a falu közelében levő erdőbe.

Fia kedvéért azonban szivesen lemondott volna az élvezetéről; de hisz otthon már semmi hasznát sem vehették, és a mai nap eseményei után nagy szüksége volt egy kis szórakozás. Vagy jobban mondva, a szabadba kíváncsított, hogy a nap eseményeit még egyszer átgondolja és a jövő programját megálapítsa. A falun végig menve, tanálkozott a bíróval, ki elmondta, hogy délelőtt egy csapat magyar kivándorló vonult át a helysége.

A tabornokot ez ujdonság nagyon megörvendeztette; most legalább valamit tudott a lelencről. Magyar vér ez; kedvére volt. Lovagias ember lesz belőle. Majd csak faragunk belőle valamit!

Egyelőre elhallgatta, mit hagytak neki emlékül a kivándorlók. Ha előbb attól félt, hogy sok bajba fog kerülni, míg a gyerektől megszabadulhat, most attól tartott, hogy nehézségekbe fog ütközni az a szándéka, hogy megtarthassa. Tovább menve, egész jó ötlete támadt, a mik igen felválták, mert attól félt, hogy épp oly hamar el fogja felejteni a jó gondolatokat, mint amily gyorsan fogamzotak meg agyában. Nem gondolhatott olyan nehézségre, a mi terveit elrontsa és ha valami eszébe jutott, mindjárt a leghelyesebb megoldást is megtalálta. Elhatározá, hogy teremtől el nem áll, perczről-perczre szilárdabb lett. Hisz akárhány r megesik, hogy szinte beleszeretünk saját eszméinkbe, hogy szerencsésnek mondjuk a percz, melyben az esznie megfogamzott és mégis később, ha valósításhoz fogunk, belátjuk, hogy tulajdonkép semmit sem ér és lelkesedésünk haszontalan volt.

Folytatjuk.

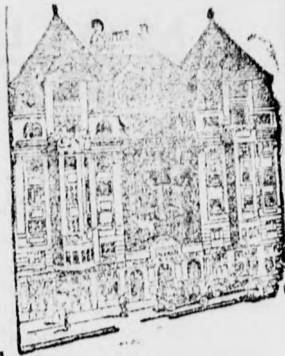
A szerkesztésért felelős Voith György.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égőtőbaj, tüdőcsucsuhurut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet kegyekkel Outmann dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teákból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot tüdőbajterápiához: (tüdővész), asztma, krónikus gégo- és gégohurut ellen rendeltek és magasztalták. A tea nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készül, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni Pahlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Grand HOTEL ESPLANADE SZALLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)
A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Estorangu étterem és kávéház.
Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok.
Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szíves pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos.
Uri és női fodrász a házban.

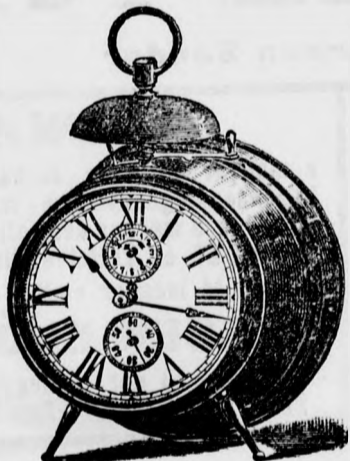
Első óragyár HANS KONRÁD.

Cs. és kir. udv. szállító Brux No. 2135. (Csehország) csakis megbízható órákat küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf rendszerű patent óra nickel-lánccal, füg-gelékkel és börtokkal K 4.20 Svájci eredeti Roskopf rendszerű patent óra K 5 Regisztrált „Adler” Roskopf nickel anker remontoir óra K 7 Niskei remontoir óra „Fantasie” K 7.50 Ezüst remontoir óra „Gloria mű” nyitott K 8.40 Ugyanaz kettős fedéllel K 12.50

Verseny-, ébresztő- és faliórák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai rendszer szerint, minden fekvésben jár, pontosan szabályozva és repa-szalva darabonként K 2.90 3 dr. K 8 éjjel világító számlappal K 3.30 3 drb K 9. Dupla harang ébresztő K 3.80 éjjel világító K 4.20 Konyha-óra (gömbölyű) K 3.20 Kakuk óra K 7.50, 8.50 és feljebb. Toronyharang ébresztő K 7.80 éjjelvilágító K 8.40 Ingaóra K 8.50 — 10.8 és feljebb. Nincs rizikó kic. erelés megengedve vagy pénz vissza. Szétküldés köz- vetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett, Főkatalogus 400 ábrával kérésre mindenkinek ingyen és bérmentve Kúldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett! Nincs kockázat! Kicszerelés megengedve, vagy pénzt vissza

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati, gépek, műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízha-tóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél

Alapított 1856. Telefon 938.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szerce-hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzéket ki-vánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Apró hirdetések.

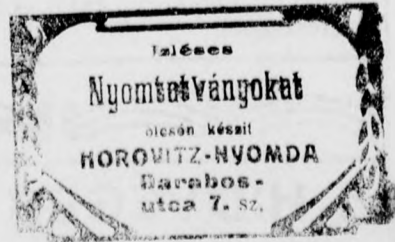
Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A ki-adóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hir-detésekkel szemben, melyek meg-jelenését kizárja a hirdetés tar-talma, értelme. — Tudakozódá-sokra készséggel adunk felvilá-gosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosi-tást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kéz férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz el.dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöl-jön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszer leg-olcsóbban szereshetők be Gas-parik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsó-ban eszközöltetnek.

TÉLI FAJALMÁT mázsánként 42.K. 5 klgr. postakosár 2.50 fillér utánvétel mellett szállít: Nagybányai gyümölcsértékesítő Rt..

Makulatura papíros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

ÖN JAJ!

Megjeli ez az atkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Próbadebox 30 fill. Deboxa 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Révai-u. 12.

Kaphatók Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Koczian Dezső, Kovács L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sággy Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drogériákban

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillák csakhamar megszűnik!

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles hásiszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

**MOLL-FELE
SOS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen „minta fájdalomcsillapító bedörzsöléses” köszvény, csusz és a meg-hülés egyéb következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szék: Bécse.

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Legelőzőbb és legjobb hatású **Hashajtó**

**NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI**

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felemlülje minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden kéros alkatrészről, a legjobb sikerrel használják a altestbántalmait, könnyű székletet szerez egy vöröszítógyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekeres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzóttól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett coamag-jainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp győgszertára,

Sz.- Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A huzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vorderer Zolamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, doánytözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasuti hivataloknál, vasuti állomásokon és váltótűzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

R*WOLF
Magdeburg-Buckau
Magyarországi Képviselet:
Budapest, V., Báthory-utca 18
**Szabad. túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK**
Wolf eredeti szerkezete 10-300 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

A NAP
Főszerkesztő: Braun Sándor Kiadótulajdonos: Mérei Jenő.
A NAP
a magyar újságírás szennaiója, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as szemény és a magyar nemzeti törekvések egyet len hű és kerlelhetetlen szószólója.
Minden jó magyar ember olvassa a NAP-ot.
TESSÉK ELŐFIZETNI!
Egy évre 18 kor. Negyedévre 4-50 kor.
Félévre 9 kor. Egy hóra 1-60 kor.
Budapestben egy szám ára **4** fill.
Vidéken egy szám ára **6** fill.
Fényes eredményt hoz
A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155,000, havonta 4.130,000 példányban jelenik meg és mindenki olvas a!
A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szög 70 fillér 20 szög 1 korona 40 fillér, 40 szög 2 korona 80 fillér. **Kapható a dohánytözsdekben.**

Hirdetések
jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

Ludaser János
női, pipere csipke és rövidaru üzlete
(Városház épület)
Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyos harisnya és
párisi ujdonságokban.

.: HIDVÉGER ANTAL .: Foglalkozik az összes bankügyletekkel
bank és váltótűzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 418. szám.

Nyomatón Horowitz Zsigmond könyvnyomdában, Debreczen, Deák-utca 7. Typographi steddőgében szedve.